

Handläggare
Mikael Bohlin
Telefon: 0850806205

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Betänkandet Utfasningsutredningen (SOU 2021:48)

KS 2021/929

Förslag till beslut

Bromma stadsdelsförvaltning överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på kommunstyrelsens remiss KS 2021/929.

Sammanfattning

Regeringen beslutade 2019 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag om utfasning av fossila drivmedel och utreda förutsättningarna för förbud mot försäljning av nya bensin- och dieseldrivna bilar.

Regeringen bedömer att den pågående utfasningen behöver ske i snabbare takt och att ett årtal därför behöver utredas för när de fossila drivmedlen ska vara helt utfasade. För att konkretisera och utveckla dessa bedömningar ytterligare har denna utredning tillsatts. Utredningen som antagit namnet ”Utfasningsutredningen” har slutfört uppdraget och överlämnat betänkandet *I en värld som ställer om – Sverige utan fossila drivmedel*.

Bromma stadsdelsförvaltning har idag en majoritet av eldrivna fordon och prioriterar fossilfria transporter, helt i enlighet med givna riktlinjer. Dock återstår några hybridfordon. Dessa kommer att bytas ut mot el-fordon när avtalstiden utgår.

Det har ännu inte framställts krav på fossilfria fordon och arbetsmaskiner vid de lokala upphandlingar som sker i form av t.ex. drifts- och anläggningsentreprenader. Således behöver frågan om el-drift av fordon, arbetsmaskiner och transporter särskilt prioriteras vid kommande framtida upphandlingar, lokalt och centralt.

Bakgrund

I den klimatpolitiska handlingsplanen (prop. 2019/20:65) konstaterar regeringen att användningen av fossila drivmedel i både inrikes transporter och arbetsmaskiner i princip måste minska till noll om Sverige ska kunna nå det riksdagsbundna målet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045.

Regeringen beslutade 2019 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag om utfasning av fossila drivmedel och utreda förutsättningarna för förbud mot försäljning av nya bensin- och dieseldrivna bilar.

Utredningen har antagit namnet Utfasningsutredningen (M 2019:04) och utredningens främsta uppgifter har varit att:

- Föreslå ett årtal för när fossila drivmedel ska vara utfasade i Sverige samt vilka åtgärder som kan vidtas i ett långsiktigt perspektiv för att detta ska kunna genomföras på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.
- Analysera förutsättningarna för att införa ett nationellt förbud mot försäljning av nya bensin- och dieseldrivna personbilar.
- Analysera hur ett EU-förbud mot försäljning av nya bensin- och dieseldrivna personbilar och en utfasning av fossila drivmedel i EU kan åstadkommas.

Uppdraget omfattar arbetsmaskiner och inrikes vägtrafik, flyg, sjöfart och internationellt flyg.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning administration. Rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet har beretts tillfälle att yttra sig över remissen.

Remisstiden sträcker sig till 2021-08-17. Förvaltningen har ansökt om förlängd remisstid men detta har inte beviljats.

Ärendet

Regeringen bedömer att den pågående utfasningen behöver ske i snabbare takt och att ett årtal därför behöver utredas för när de fossila drivmedlen ska vara helt utfasade. För att konkretisera och utveckla dessa bedömningar ytterligare har denna utredning tillsatts.

Utredningen som antagit namnet ”Utfasningsutredningen” har slutfört uppdraget och överlämnat betänkandet *I en värld som ställer om – Sverige utan fossila drivmedel*.

Utredningens utgångspunkter

Sveriges omställning sker i ett EU och en värld som ställer om

Utredningens uppgift är inte att analysera *om* en utfasning av fossila drivmedel i Sverige ska ske, utan *hur* och *hur snabbt* det kan gå att genomföra den. Utfasningen behöver vara kostnadseffektiv och hållbar utifrån en rad olika perspektiv, inte minst miljömässiga, sociala och fördelningspolitiska. Transportsektorn måste fortsätta tillgodose en grundläggande tillgänglighet.

Ytterligare en utgångspunkt är att Sverige bör vara ett föregångsland, en roll som ställer krav på att utfasningen genomförs på ett sätt som även kan genomföras i andra delar av EU och världen. Andra länder ska både vilja och kunna ta efter. Den svenska utfasningen äger rum i en omvärld som också ställer om, med globala klimatmål i sikte. Systemgränsen för utredningens analys behöver därför vara global, snarare än nationell.

Omställningen i världen går för långsamt i förhållande till den utveckling som Parisavtalets temperaturmål ställer krav på, men takten ökar samtidigt i flera länder och regioner världen över. Omställningen har också tagit fart i delar av näringslivet.

Inom EU-politiken pågår en omfattande och snabb översyn och skärpning av ett antal gemensamma regelverk på klimatområdet, bl.a. EU:s utsläppshandelssystem, förordningarna om nya lätta och tunga fordons koldioxidutsläpp och förnybartdirektivet, i syfte att skapa förutsättningar för att EU:s skärpta klimatmål till 2030 och mål om nollutsläpp senast 2050 ska kunna nås. De skärpta klimatmålen innebär att fossila drivmedel behöver fasas ut i vägtransporter och arbetsmaskiner i EU som helhet senast 2050. I EU:s scenarier som når nettonollutsläpp senast 2050 återstår enbart en viss användning av fossila drivmedel i utrikes flyg och sjöfart. Utsläppen från transporter inklusive internationellt flyg och sjöfart minskar med 90 procent.

Bromma stadsdelsförvaltning
Avdelning Administration

Gustavslundsvägen 151G
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Utredningens har utmynnat i följande huvudsakliga förslag och bedömningar:

- Användningen av fossila drivmedel i inrikes transporter och arbetsmaskiner i Sverige ska vara utfasad senast 2040. Utfasningsåret bör vara ett riksdagsbundet etappmål.
- Utfasningen kan ske på ett så hållbart och kostnadseffektivt sätt som möjligt genom en kombination av en omfattande elektrifiering, minskad trafik genom ett mer transporteffektivt samhälle och en övergång till långsiktigt hållbara förnybara drivmedel. Främst vägtransporterna bör elektrifieras så långt och snabbt som möjligt så att förnybara flytande och gasformiga drivmedel frigörs för användning inom arbetsmaskiner, flyg och sjöfart.
- De för utfasningen mest centrala styrmedlen behöver skärpas i närtid. Det handlar främst om att:
  - Sverige bör verka för att EU-omfattande nollutsläppskrav med tydliga tidtabeller införs på nya personbilar, lätta lastbilar och tunga fordon.
  - De offentliga insatserna för laddinfrastruktur behöver samordnas bättre, takten öka och hinder röjas.
  - Reduktionspliktsystemet bör förändras genom att (i) samma reduktionskrav ställs på diesel och bensin, (ii) rena och höginblandade flytande biodrivmedel förs in under systemet och (iii) en särskild kvot införs för avancerade biodrivmedel och elektrobränslen.
- Förutsättningarna för att omforma reduktionsplikten till ett utsläppshandelssystem bör utredas, i samspel med pågående utveckling inom EU.
- Ett nationellt förbud mot nya bensin- och dieseldrivna personbilar bedöms som svårt att införa, inte minst ur EU-rättslig synpunkt.
- Sverige bör istället verka för EU-omfattande nollutsläppskrav i förordningen (2019/631) om nya bilars koldioxidutsläpp till 2030 eller strax därefter och senast 2035.
- På nationell nivå föreslås ett riksdagsbundet mål om endast nollutsläppsfordon (NUF) i nybilsförsäljningen av personbilar 2030. Med NUF menas fordon utan koldioxidutsläpp vid körning (från ”avgasröret”). EU-kraven kompletteras med fortsatt utveckling av de nationella styrmedlen.

Bromma stadsdelsförvaltning
Avdelning Administration

Gustavslundsvägen 151G
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Synpunkter och förslag

Bromma stadsdelsförvaltning har idag en majoritet av eldrivna fordon och prioriterar fossilfria transporter, helt i enlighet med

givna riktlinjer. Dock återstår några hybridfordon. Dessa kommer att bytas ut mot el-fordon när avtalstiden utgår.

Det har ännu inte framställts krav på fossilfria fordon och arbetsmaskiner vid de lokala upphandlingar som sker i form av t.ex. drifts- och anläggningsentreprenader. Således behöver frågan om el-drift av fordon, arbetsmaskiner och transporter särskilt prioriteras vid kommande framtida upphandlingar, lokalt och centralt.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Peter Dacke
Ansvarig

Bilagor

1. SOU 2021-48 del 1
2. SOU 2021-48 del 2

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2021-08-13
Peter Dacke, Avdelningschef administration	2021-08-12